

τῶν σπουδαίων βιβλίων. Ἄν ὅμως ἀνοίξητε εἰς τὴν βιβλιοπωλίαν ἀγορᾶν εὐρυτάτην, τότε καὶ τὰ εἰδικώτατα τῶν συγγραμμάτων θὰ εὐρίσκωσιν ἀγοραστάς. Ὅταν κί μεταφράσεις ἀναγνωσκωνται ὑπὸ δεκαπλασίου ἀριθμοῦ προσώπων, προφανῶς θὰ πολλαπλασιασθῶσι, καὶ τοῦτο οὐ μικρὸν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀγγλικῆς. Νῦν ἐστὶ πολλοὶ τῶν γαλλιστῶν ἐμιλούντων ἀγοράζουσι μεταφράσεις γερμανικῶν συγγραμμάτων εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ὡς ἐπίσης οἱ Ἴταλοι ἀγοράζουσι μεταφράσεις εἰς τὴν γαλλικὴν. Ἐάν οἱ ἄγγλοι ἢ οἱ ἀμερικανοὶ βιβλιοπῶλαι ἐπεχειροῦν τὴν ἔκδοσιν τῶν καλλίστων συγγραμμάτων ἅτινα δημοσιεύονται ῥωσιστῶν, σουηδιστῶν, δανιστῶν, ὀλλανδιστῶν κλπ., θὰ ἐδείκνυντο χρησιμώτατοι εἰς μέγαν ἀριθμὸν λογίων διεσπαρμένων καθ' ἀπάσας τὰς χώρας, ἰδίως δ' εἰς τοὺς ἐπισταμένους τὴν ἀγγλικὴν πολυκρίθμους Γερμανούς. Καὶ ὅμως εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἀρχῇ εἰσέτι τῆς ἀριθμητικῆς κατισχύσεως τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης.

Κατὰ πρόωπον ἄποψιν ἡ φύσις γλώσσης τινὸς οὐδόλως φαίνεται ἐπιδρῶσα ἐπὶ τῆς διαδόσεως αὐτῆς. Ἐπὶ δύο αἰῶνας προτιμᾶτο ἡ γαλλικὴ, καὶ ὅμως ἡ ἰταλικὴ ἦν ἐπίσης σαφῆς, πρὸς δὲ γλαφυρότερα καὶ ἀρμονικώτερα ταύτης καὶ μάλλον τῇ λατινικῇ πλησιάζουσα, καὶ ἀπὸ πολλοῦ κεκτημένη ἀξιολόγον φιλολογίαν. Ἐπεκράτησεν ὅμως ἡ γαλλικὴ ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ἐνεργητικότητος τῶν Γάλλων, καὶ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας αὐτῶν. Ἄλλ' ὅπως δὴ ποτε τὰ πλεονεκτήματα γλώσσης τινὸς, πρὸ πάντων δὲ τὰ ὑπὲρ τῶν νεωτέρων λαῶν προτιμώμενα πλεονεκτήματα, ἐξασκοῦσι πάντοτε ἐπιφέρειάν τινα. Ἡ συντομία, ἡ σαφήνεια, ἡ γραμματικὴ ἀπλότης εἰσὶ πάντοτε ἀρεσταί. Αἱ γλώσσαι τῶν ἐθνῶν, τοῦλάχιστον τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἡμετέραν ἰνδοευρωπαϊκὴν οἰκογένειαν, ἦσαν κατ' ἀρχὰς σκοτειναὶ καὶ πολύπλοκοι· ἐκμηδῶν δὲ καθ' ὅσον προώδευον ἐκωνομίσθησαν καὶ ἠπλοποιήθησαν. Ἡ σκανδικὴ καὶ ἡ βασικικὴ, γλῶσσαι παλαιόταται, εἰσὶ καὶ τὰ μάλιστα πολύπλοκοι. Ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ λατινικὴ εἰσὶν ὀλιγώτερον τούτων· αἱ δὲ ἐκ τῆς λατινικῆς προελθούσαι γλῶσσαι προσέλαβον τρόπους καὶ σχηματισμοὺς σαφεστέρους καὶ ἀπλουστέρους. Ἄγνω πῶς ἐξηγουσιν οἱ φιλόσοφοι τὸ πολύπλοκον τῶν γλωσσῶν ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῶν, ἀλλ' εἶναι φαινόμενον ἀναντίρρητον. Αἱ μεταγενέστεραι ἀπλοποιήσεις εἰσὶν εὐνόητοι. Ὁ ἀπλοῦστερος καὶ εὐχερέστερος τρόπος ἐνεργείας ἢ λόγου προτιμᾶται πάντοτε. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ πολιτισμὸς αὐξάνει τὴν ἀτομικὴν ἐνεργητικότητα καὶ αὕτη ἀπαιτεῖ συντομίαν λέξεων καὶ φράσεων. Ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν, ἡ συχνὴ ἐπιμιξία ἀνθρώπων ἐμιλούντων γλώσσας διαφόρους καὶ δυσκόλως μετ' ἀλλήλων συνεννοουμέ-

νων, ἐπιφέρουσι τὴν ἀνάγκην σαφηνείας, σαφῆς ἐπιτακτικώτεραν καθισταμένην. Μόνον ὁ τυφλόμενος ἐξ ἀπεριορίστου ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα δὲν θεωρεῖ γελοίαν τὴν σύνταξιν τῶν ὠδῶν τοῦ Ὀρακίου. Μεταφράσατε μίαν τῶν ὠδῶν τούτων ἀκριβῶς, τηροῦντες τὴν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ θέσιν τῶν λέξεων, καὶ δεῖξάτε τὴν εἰς ἓνα ἀπαίδευτον· θὰ τῷ φανῇ ὡς οἰκοδόμημα, ἔχον τὴν θύραν τῆς εἰσόδου εἰς τὸν τρίτον ὄρονον. Τοιαύτη τις γλῶσσα δὲν εἶναι πλέον δυνατὴ, οὐδὲ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ ποιήσει.

Ἐπειτὴ τὸ τέλος.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Σπανίως ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ ἐμφανίζεται ἀνὴρ ὡς ὁ Κανάρης. Πρὸ 56 ἐτῶν, ὅτε ἐξεργάγη ἡ ἐπανάστασις μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀγνώστου ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσι τῶν ἐπιγόνων, ὁ Κανάρης ἦτο εἰρηνοφιλος καὶ ἀφανῆς πλοίαρχος μικροῦ σκάφους, κομίζοντας ἐμπορεύματα ἐξ Ὀδησοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ὑπαρξιν εἶχεν ἐξασφαλίσαι ἀποστάς τῶν ἐνεργειῶν, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ ἐπανάστασις. Ἦτο οὐχὶ τυχοδιώκτης, ἀλλὰ φιλόνομος πολίτης, σύζυγος καὶ πατὴρ· οὐχὶ δοξομανῆς, ἀλλ' ἀρκούμενος εἰς βίον ἡσυχον καὶ ταπεινόν. Καὶ μετὰ τὴν ἐνερξιν τοῦ ἀγῶνος ἔμεινεν ἀφανῆς, ἐν ἔτος καὶ ἐπέκεινα· μόλις δὲ ἀπὸ τῶν ἐν Χίῳ σφαγῶν κατέστη ἐπίσημον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὀλίγα κατορθώματα τῆς νεωτέρας πολεμικῆς τέχνης δύνανται κατὰ τὴν εὐτολμίαν νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ τοῦ Ψαριανοῦ ναύτου. Ὁμοιάζουσι μὲν τούτοις αἱ διὰ ναρκοφόρων λέμβων ἐν τῷ Δουνάβει καταστροφῶν τουρκικῶν μνηυτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡλικία πάλιν ὑφίσταται διαφορὰ! Αἱ ὑποβρύχιοι μηχαναὶ ἀπολύονται λάθρα, τὰ δὲ παλαιὰ τυρπολικὰ προσήγγιζαν μετρημεισμένα. Θάρρος μέγα καὶ ψυχρότητα πρωτοφανῆ ἀπῆται τὸ ἀναρτῆσαι τὸ τυρπολικὸν μετὰ παταγῶδη σύγκρουσιν καὶ τὸ ἀπομακρυνθῆναι κατόπιν διὰ κωπηλασίας ἐν τῇ μακρυγῇ τῶν φλογῶν τοῦ καιομένου πλοίου. Ἄλλ' ὁ Κανάρης ἐκείνητος καὶ θάρρος καὶ ψυχρότητα. Φιλοπατρία ἀκριβῆς καὶ ἀκηλίδωτος ὑπὸ φιλορηματίας καὶ φιλοδοξίας, παιδικὴ δὲ εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν πεποιθήσις, ἐρ' ἢ διέπρεψε διὰ παντὸς τοῦ βίου, ἐνέπνεον αὐτῷ νέας δυνάμεις, δσάκις πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἐνατένιζεν εἰς τὸν θάνατον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνη ἀρετὴ αὐτοῦ ἡ ἀνδρεία. Μικρὸς τὸ σῶμα καὶ ἀποφύγων τὰς ἐπιδείξεις, ἐτιμήθη ἐπὶ μετριοφροσύνη, πρὶν δοξασθῆ ἐπὶ ἀνδρεία, αἱ δὲ ἐπευφημίαι τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου οὐδαμῶς οὐδέποτε ἔχραναν τοῦ χαρακτῆρος τὴν ἀγνότητα. Τίς θριαμβικὴ πορεία τοῦ ἀνδρείοτάτου Ῥωμαίου ἠδύνατο νὰ παραβληθῆ πρὸς τὸ ἀλη-

θές μεγαλείον ἦρωος, ὅστις ἀσκεπής καὶ ἀνυπό-
 δητος ἐπορεύετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου
 του μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Τούρκων παρὰ
 τὴν Χίον; Ἄλλ' οὐδὲ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ
 ὑπάρχει ἠρωϊκὸν θάρρος ὅμοιον τῷ τοῦ Κανάρη.
 Ἐν Θερμοπύλαις ὁ Λεωνίδας προείλετο νὰ ἀπο-
 θάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ καταλίπῃ τὴν τάξιν. Ἐν
 τῇ ὥρᾳ τοῦ κινδύνου ὁ Ἀριστείδης συνεχώρησε
 τοῖς πατριώταις του ἀχαριστίαν, ἣν εὐτυ-
 χῶς δὲν ἐδοκίμασεν ὁ Κανάρης. Εἷς μόνον ἡ δῦο
 Ῥωμαῖοι φαίνονται τούτῳ ἐφάμιλλοι· ὁ Κινκι-
 νάτος, ἀποχωρῶν ἐκ τῆς δικτατορίας εἰς τὸ ἀ-
 γροκήπιόν του καὶ πάλιν ἐκ τούτου εἰς τὴν κιν-
 δυνεύουσαν Ῥώμην ἐπανερχόμενος, καὶ ὁ Γαρι-
 βάλδης. Ἀμοιβὴ κατὰλληλος οὐδεμία δύναται
 νὰ ἀποδοθῇ τῷ Κανάρη. Ἡμέρα τι ἐ-
 πορεύθη ἵνα ἐπισκεφθῶ αὐτόν. Τὸ φθινόπωρον
 τοῦ βίου του δαπανᾷ κλλιερῶν κηπᾶριον ἢ
 ὡς ἔυλουργός ἢ τρέφων ὄρνιθας· κατοικεῖ ἐν πε-
 νιχῶ καλύβῃ ἥτις εἶναι ὡσανεὶ ὄσας ἐν τῇ
 κύκλῳ τῶν Ἀθηνῶν ἐρημίᾳ· ἔχει δὲ ἀπέναντι
 τὴν θάλασσαν, ἥς ἐδέσποσεν ἄλλοτε. . . Ὁ ἦρωας
 ἔκειτο ἐν τῇ κλίνῃ· ὁ κοιτῶν αὐτοῦ, ὁ λιτὸς καὶ
 ἀπείριτος, ἐφαίνετο ἀρμόδιον κατάλυμα τῆς ἐν
 αὐτῷ ἐνοικούσης τιμίας ψυχῆς. Ἄγει μὲν τὸ 90
 ἔτος, ἀλλ' εἶναι ἀκαμῆτος τὴν διάνοιαν καὶ τὴν
 ψυχὴν· παρ' αὐτοῦ ἤκουσα πλείονα ὀρθὰ παρ' ὅ-
 σα εἶχον ἀκούσει πρότερον ἐπὶ ἡμέρας πολλάς·
 ἀλλ' ὁ μετριόφρων γέρον καὶ τώρα ἐπιθυμῆ νὰ
 ἀκούῃ μᾶλλον ἢ νὰ διηγῆται. Ὁ πολὺς ἀνὴρ
 εἶχε χρηστὰς τὰς ἐλπίδας ὡς παῖς φαιδρὸς καὶ
 ἀπειροκάκος· ἀλλ' εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον ἡ δουλία
 ἀπέβη ἀνιάρᾳ τὰ Ψαρά, ἡ πατρίς του, στενά-
 ζουσιν εἰσέτι ὑπὸ τὸν ζυγόν· ἂν ἦσαν ἄξια
 τοιαύτης τύχης, ἂς μαρτυρήσῃ ὁ τρόπος τῆς
 πτώσεως αὐτῶν. Ὑπερήσπισε τοὺς Σαμίους, ἐ-
 ξεδικήθη τοὺς Χίους, ἀλλὰ μάτην. «Ἡ ἀγάπη,
 ἣν διὰ τὴν ἡμετέραν ἀνδρίαν ἐπεδείξατο ἡμῖν
 ἡ Βυρῶπη, μετετράπη εἰς μίσος· ἕνεκα τῶν δα-
 νειῶν. Δικαίως ἢ ἀδίκως, τὰ δάνεια πρέπει νὰ
 πληρωθῶσι. Κακοὶ ἄνθρωποι ἀπέδωσαν ἡμῖν ὄ-
 νομα κακόν· ὀφείλομεν ἐπομένως νὰ ἐξαγορά-
 σωμεν τὴν ἡμετέραν πίστιν.» Ἦτο λυπηρὸν τὸ
 ἀκούειν αὐτὸν λαλοῦντα περὶ τῆς δαπάνης τῶν
 νεωτέρων ὀπλίσεων, ἐν ᾧ κύκλῳ αὐτοῦ εἶχε
 γιγαταγάνια, μικρὸν τουφέκιον καὶ πιστόλια.
 «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις (εἰπέ μοι) ἕτερα-
 τοῦργον αἱ καρδίαι, σήμερον τὰ χροῖματα.»
 Εἶναι ὅμως πλήρης πίστεως· «Ὀλίγα ἐπίσταμαι
 περὶ νηρορηκτῶν, ἀλλ' ἡ φιλοπατρία θὰ κτι-
 σήσῃ τῶν θωρηκτῶν τῆς Πύλης.» Τὸν ἠρώτη-
 σα ἂν καὶ οἱ νῦν Ἕλληνες ἦσαν ὡς τὰ παλλη-
 κάρια τῶν χρόνων αὐτοῦ. «Δὲν εἶναι οἱ αὐτοί,
 ἀπεκρίνατο· ἡ παιδεία καὶ ἡ ἡμέρωσις ἀπέδο-
 σαν ἡμῖν βελτίονα πράγματα, ἀφείλον δὲ ἡμᾶς
 τὸ ἀπτόητον τῆς τόλμης· ἀλλ' ἡ φιλοπατρία
 θὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα.» Ἡ γυνή, ἣν

ἐνυμφεύθη νεαρὸς ὢν ναυτίλος, ζῆ καὶ εἶναι ἀ-
 χώριστος αὐτοῦ σύντροφος ἐν τῇ δύσει τοῦ βίου·
 διασώζει τὴν νεαράν καλλονὴν τῆς καὶ ὑπερχαί-
 ρει ἐπὶ ταῖς τιμαῖς τοῦ ἰδίου ἀνδρός.

ΕΣΟΤΑΡΟΣ ΦΡΗΜΑΝ.

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Jules Janin.]

Ὁ Ἄλφρεδὸς Μυσὲ περιώδευεν ἐπισκεπτόμενος
 τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας· κατ' ἐκείνην δὲ τὴν
 στιγμὴν εἰσῆρχετο εἰς παλαιὸν καὶ ἐνδοξον οἶ-
 κον, διαπρέποντα ἐπὶ φιλολογικῇ φήμῃ καὶ ἔτι
 μᾶλλον ἐπὶ τῇ διακρινούσῃ ἀρχαίᾳ τινὰς οἰκογε-
 νείας αὐστηρότητι ἡθῶν. Τὸ μέγαρον ἔκειτο ἐν
 τερπνῇ τοποθεσίᾳ ἐγγὺς τῶν Παρισίων, ἐν αὐτῷ
 δὲ κατώκουν ἡ προμάμη, ἡ μάμη, ὁ πατήρ, ὁ
 ἔγγονος, καὶ τῶν ἐγγόνων τὰ τέκνα. Πάσαι αἱ
 ἐκεῖ εὐγενεῖς δέσποιναι ἦσαν σοβαραὶ γυναῖ-
 κες, καθ' ἣν σημασίαν μετεχειρίζετο τὸ ἐπίθε-
 τον τοῦτο ἡ Κυρία Μαιντών. Ἡ οἰκία ἦτο εὐ-
 τρεπισμένη μετὰ τῆς ἀμέμπτου ἐκείνης φιλο-
 καλίαις, ἥτις οὔτε σκευὸς ἀνέχεται ἐκτός τῆς
 θέσεώς του οὔτε ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐλάχιστον μόριον
 κοινορτοῦ, ἀλλὰ θέλει τὰ πάντα διατεταγμένα
 καὶ στίλβοντα ὡς στρατὸν ἑτοιμον πρὸς ἐπι-
 θεώρησιν. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ παιδία, ἐγκαίρως
 διδασκόμενα τὸ εἰς τὰ ἐπιπλα καὶ τὰς ἔξεις τοῦ
 πάππου των ὀφειλόμενον σέβας, καταφεύγουσιν
 εἰς τὸν κήπον, ὁσάκις ὀρέγονται νὰ παραδοθῶ-
 σιν εἰς θορυβώδη παιγνίδια.

Ἀκολουθῶν τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ μέγαρον μα-
 κρὰν δεινδροστοχίαν ὁ νέος ποιητὴς διελογίζε-
 το τί ἐμελλε νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς οἰκίτορας αὐτοῦ,
 ὅτε ἀπῆντησε περιπλανώμενον σκύλον. Τὸ ἀδέ-
 σποτον τετράπουρον ὀφρανήθεν τὸν διαβάτην καὶ
 εὐρῶν αὐτὸν εὐσομον, ὠραῖον καὶ κομψόν, τὸν
 ἠκολούθησεν ὡς αὐθέντην περιποιούντα μεγὰ-
 λην εἰς τὸν κῆνὰ του τιμὴν. Ὄτω λοιπὸν συ-
 νεισῆλθον ὅ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶον εἰς τὴν
 τοσοῦτον αὐστηρὰν περὶ τὴν ἐθιμοτυπίαν ἐ-
 κείνην κατοικίαν· καὶ ὁ μὲν εἰσαγαγὼν ὑπὲρ-
 τῆς μετέβη νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν αὐθέντην, προ-
 σκαλέσας τὸν ποιητὴν νὰ καθίσῃ, ὁ δὲ σκύλος
 ἐκάθισεν ἀπρόσκλητος, ἐκλέξας μάλιστα πρὸς
 τοῦτο πολυτελὲς κέντημα, ἔργον τῆς ἐγγόνης,
 προσωρισμένον πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν σεβάσμιων
 ποδῶν τῆς μάμης, ὁσάκις ἠδύσκευ αὕτη νὰ τι-
 μήσῃ τὴν αἰθουσαν διὰ τῆς παρουσίας τῆς.

Ἐν τούτοις ἔφθασε μετ' ὀλίγον ὁ οἰκοδεσπό-
 τῆς, ὅστις οὐ μόνον συγγραφεὺς διακεκριμένος
 ἀλλὰ καὶ τέλειος ὢν εὐπατριδὴς ὑπεδέχθη τὸν
 νέον ποιητὴν μετ' ἄιρας εὐπροσηγορίας. Πρέπει
 δὲ καὶ νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁ κόμης οὗτος δὲν
 ἦτο ἐκ τῶν ἀκαταδέκτων ἐκείνων γερόντων, αἰ-
 τινες κατ' οὐδένα τρόπον στέργοντες νὰ ἀμολα-
 γήσωσιν ὅτι ἀνέγνωσαν τὰ προϊόντα τῆς νεαρῆς